

Landschap en cultuur

Participatie en de toekomst van het landschap

Handvaten bij de nieuwe Omgevingswet

By Edwin Raap | Landschap en cultuur

Gemeenten moeten de komende jaren een ‘omgevingsvisie’ opstellen. Dit is een nieuw instrument uit de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Participatie is daarbij een vereiste. Veel gemeenten worstelen met dit concept, ook omdat niet omschreven staat hoe ‘participatie’ precies moet worden geïnterpreteerd en uitgevoerd. ([meer...](#))

Erfgoed als cultureel kapitaal

Het Verdrag van Faro als nieuwe leidraad voor erfgoedbeleid

By Florine van Berne | Landschap en cultuur

Op 3 december 2018 kwamen beleidsmakers en erfgoedexperts samen op uitnodiging van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Onder de titel 'Nederland veranderd/t' gingen zij niet alleen in gesprek over maar ook aan de slag met erfgoed en maatschappelijke uitdagingen. Een van de deelsessies van die dag stond in het teken van het Verdrag van Faro. Dit verdrag van de Raad van Europa, dat in 2005 werd gepresenteerd, benadrukt de sociale waarde van erfgoed voor de samenleving en het belang van participatie van de samenleving bij erfgoed. Deelnemers leerden niet alleen over de uitgangspunten van het Verdrag van Faro maar identificeerden ook aan de hand van drie kernprincipes wat Faro zou kunnen betekenen in hun werkzaamheden.

[\(meer...\)](#)

Missen we de boot?

#ClimateHeritageNL en de strijd om duurzaam erfgoed

By Gertjan de Boer, Annelies Lely en Maarten Vieveen | Landschap en cultuur

Een energietransitie waar gebouwd, landschappelijk en archeologisch erfgoed niet in wordt meegenomen? Erfgoedprojecten zonder ambitieuze doelen ten aanzien van energie, hitte of waterveiligheid? In plaats van uitzondering op de regel is het vandaag de dag nog te vaak de standaard. Om hier wat aan te doen hebben we de #ClimateHeritageNL-beweging opgezet. We kunnen niet alleen van elkaar leren, maar vandaag al stappen zetten naar een betere toekomst. [\(meer...\)](#)

Een dijk met toekomst

Waterhuishouding en erfgoed gaan hand in hand

By Barbara Speleers en Henriëtte Nonnekens | Landschap en cultuur

De stijgende zeespiegel stelt ons voor nieuwe uitdagingen. Ons systeem van dijken zal versterkt en vernieuwd moeten worden. Daar komen ook vragen over erfgoed en het culturele landschap bij kijken, waar op dit moment nog weinig rekening mee gehouden wordt. Langs het dijktraject Gorinchem-Waardenburg zetten Waterschap Rivierenland en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed de eerste stappen naar een nieuwe vorm van samenwerken in de praktijk. ([meer...](#))

Van inspiratie naar transformatie

Cultureel erfgoed als drager van stedelijke verandering

By Regien van Adrichem | Landschap en cultuur

Erfgoed in een transformatiegebied wordt vaak als ingewikkeld ervaren. Maar het kan ook een kans zijn om een gebied een eigen identiteit te laten behouden of te geven, passend bij de opgave in het gebied. En dat zonder dat er grootschalige of kostbare ingrepen voor nodig zijn. In het programma Stedelijke Transformatie (www.stedelijketransformatie.nl) is het behoud van erfgoed en cultuurhistorische waarden dan ook één van de thema's. ([meer...](#))

Weerbaar Weert

Geschiedenis als inspiratie voor een koele, groene en leefbare binnenstad

By Jip Pijs | Landschap en cultuur

Lokale geschiedenis dient niet alleen maar als inspiratiebron voor een verbeterd sociaal klimaat. Zo blijkt uit 'Weerbaar Weert', een toekomstperspectief op de binnenstad van Weert opgesteld op basis van (ontwerpend) onderzoek. De verrassende conclusie: de geschiedenis van de stad biedt kansen en oplossingen in tijden van klimaatverandering. ([meer...](#))

Energiek Eerbeek

Nieuwe kracht in een eeuwenoud landschap

By Gerjan Streng | Landschap en cultuur

Eerbeek is een dorp met twee gezichten. Het eerste toont zich met drie rookpluimen aan de horizon wanneer je aankomt. Overal in de straten voel je de aanwezigheid van een moderne papierindustrie. Het is haast onvoorstelbaar dat mensen zo dicht bij deze bedrijvigheid wonen. Toch ervaren inwoners weinig overlast, zo blijkt uit onderzoek. Wat is hier aan de hand? Maar liefst driekwart van de bewoners verdient zijn geld in de papierfabrieken en bij gerelateerde bedrijven. De schoorsteen moet roken. ([meer...](#))

Een week leegstaand erfgoed in één uur

Handen uit de mouwen tijdens de workshop van De Week van het Lege Gebouw

By Nancy van Asseldonk | Landschap en cultuur

Op het congres 'Nederland veranderd/t' organiseerden Ankie Petersen en Nancy van Asseldonk - respectievelijk bestuurslid en voorzitter van de Stichting Week van het Lege Gebouw - een workshop over de Week van het Lege Gebouw. Doel van het congres: aan de slag gaan. Geen presentaties, maar actie. Met die opdracht in het achterhoofd ontwikkelden we een spel, waarmee we de deelnemers aan de workshop de ervaring van één week in één uur hoopten mee te geven. ([meer...](#))

Van school naar school

Het herbestemmen van onderwijserfgoed volgens Mevrouw Meijer

By Wilma Kempinga | Landschap en cultuur

Stichting Mevrouw Meijer wil inspireren. Wilma Kempinga, partner, geeft geregeld presentaties over het ontwerpend onderzoek van de stichting naar naoorlogse scholen. Oude schoolgebouwen kunnen volgens de stichting hoogwaardig worden getransformeerd, met een resultaat dat superieur is aan een nieuw te bouwen school. Met als resultaat niet alleen een besparing in kosten, maar ook het behoud van erfgoed in wording. ([meer...](#))

De zeven zekerheden van de Brabantse Stijlprijs 2017

By Anne van Kuijk | Landschap en cultuur

Als speciale bijdrage aan dit themanummer 'Erfgoed en Landschap' herplaatsen we een column van Anne van Kuijk, geschreven naar aanleiding van de Brabantse Stijlprijs 2017. De finalisten van die prijs gaven ieder een eigen kunstzinnige draai aan bijzondere Brabantse plekken. De winnende inzending verbindt op expliciete wijze landschap, erfgoed en kunst. Waardevolle lessen en inspiratie binnen het kader van de huidige editie van MMNieuws.

Verbeeldingskracht en verbindingskracht zijn de grondstoffen van Brabant is een gevleugelde uitspraak van Commissaris van de Koning Wim van de Donk. Dat is opnieuw bewezen in de race om de [Brabantse Stijlprijs 2017](#), een tweejaarlijkse prijs van de Provincie Noord-Brabant voor omgevingskwaliteit. De Brabantse gemeenten dienden 82 gerealiseerde projecten in, plekken die geboren zijn vanuit passie van mensen. Winnaar van zowel de jury- als de publieksprijs werd de Andreas Schotel wandel- en kunstroute in Esbeek in de gemeente Hilvarenbeek. Behalve een winnaar heeft de Brabantse Stijlprijs meer inzicht opgeleverd in het samen werken aan omgevingskwaliteit op lokaal niveau. Veel van deze lessen kunnen voor overheden als leidraad dienen bij het opstellen en uitvoeren van omgevingsvisies. Hieronder worden de 'zeven zekerheden van de Brabantse Stijlprijs 2017' beschreven: [\(meer...\)](#)